

MLADO JUTRO

št. 24.

V Ljubljani, 16. junija 1940

Leto XI.

„Boris Debeli“ užene gusarje POVEST S SLIKAMI

Spretno vodstvo Borisa je kazalo, da se na otoku dobro spozna: kljub temu, da jim je med potjo še na dolgo in široko razlagal, kako je mogel tako odločilno poseči v razvoj neprijetnih dogodkov, so bili kmalu na drugi strani. »Tako je pač bilo,« je pravil, »da sem zajahal svoj bicikel in ker je bila moja vožnja s kolesom hitrejša ko vaše veslanje, sem bil davno pred vami na otoku. Pot od obale na otok ni dolga, saj sem že od prej poznal plitvino, ki

sem jo lahko prekoračil tako, da mi ni bilo treba sleči več kakor nogavice. Pri tem sem imel srečo, da sem zalotil Gusarje pri njih bojnem posvetovanju. Neopazno sem prisluškoval njihovim pogovorom in tako zvedel za njihove zlobne naklepe.«

Ko so dospeli do nekega prostora, kjer je bil kup kamenja, je Boris ustavil ubogljivo sledeče mu poslušalce. Glas se mu je dvignil in njegove besede so zvenele kakor slovesna molitev: »Potrudite se sedaj, predragi tovariši,

in pogledjte za tale kup kamenja. Če me spomin ne vara, boste našli tam dobro ohranjeno dragoceno vsebino vaše popotne košare«. Ko je tako izdal svojo skrivnost, je nadaljeval: »Ko so se namreč falotje odpravili, da vas zajamejo in povežejo s svojimi vrvmi in zankami, sem izrabil lepo priložnost in si ogledal pobližje košaro in njeno vsebino. Brž sem pobral ven vse dobrote in jih skril semkaj, v košaro pa sem jim naložil nekaj kamnov«. — To čudovito odkritje debelinkove spretnosti in poguma je bilo seveda povod no-

vemu veselju naših prijateljev in vsak je skušal svojo hvaležnost dokazati tvorno na svoj način na samem Borisu Debelem. Končalo pa se je s tem, da so prijatelji povabili svojega rešitelja k sodelovanju pri pospravljanju obilne zaloge. Ker bi mi najbrže nihče ne verjel, če bi trdil, da Boris ni z veseljem sprejel povabila, se moram udati resnici in potrditi, da je navdušenih oči prisedel k mizi, ki so jo naši prijatelji v naglici sestavili iz ploščatih kamnov.

Šele pozno proti večeru se je »Neustrašna četvorica« v družbi izredno razpoloženega debelinka vrnila v dijaški dom. Tam se je takoj podala v ravnateljstvo sobo, kjer so prej tako pre-

drzni Gusarji preživeli nekaj prav nemirnih ur. Ravnatelj se dotlej ni bil pojavil. Ko so Gusarji sedaj zvedeli, kako so bili potegnjeni, je prvi hip izgledalo, da bo prišlo do boja s pestmi. Končno pa je zmagalo tovarištvo, kajti vsi so morali priznati, da je stvar pač vredna le prisrčnega smeha. Sobo so zapustili v prijateljskem razpoloženju. Od tedaj se dečki niso nikoli več prepirali med seboj. Često so šli na skupne izlete in vedno so jemali debelinka s seboj. K temu jih niti ni bilo treba opominjati; nekako samo ob sebi se je zdelo razumljivo, da je bil vedno zraven, saj tudi sam ni čakal na kakšno posebno povabilo.

K O N E C

Pahič Stanko—dijak:

Razočaranje

Svečka v zvonu je ugašala, le tu in tam je še malo zažarela

»Vidite«, dejal profesor, »ker je zmanjkalo kisika, je svečka ugasnila. Ste vsi videli?«

»Da, da,« so pritrjevali glasovi iz klopi, kjer so se v resnici brigali za marsikaj drugega kakor za poskuse.

Profesor, postaren človek z osivlimi očmi se je okrenil in vzel iz škatle stekleno cevko. Dvignil je posodico v roki in dejal:

»Vidite — no, mir tam zadaj — v to stekleničico nalijem vo...«

Zvenk...

Drobci stekla so popadali na tla, profesor je obdržal v roki le okrajek stekla. Od zadaj nekje je priletel kamenček in posodica je šla rakom žvižgat.

Profesor se je osvestil od začudenja.

»Kdo je bil to?« je strogo, a z nekoliko tresočim glasom vprašal in strogo pogledal po razredu. Bil je zelo razočaran nad toliko nesramnostjo.

V razredu je zavladal molk. Tako tiho je postalo, da je bilo slišati udarce deževnih kapelj na orosene okenske šipe. Vseh petintrideset parov oči je zrlo v profesorja nedolžno kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Zaman je profesor iskral krivca po očeh, nikdo se ni izdajal.

»Kdo je bil?« je ponovil, »junak mora biti, to je že res, če se še javiti ne upa.

Nič. V klopih je vladala nedolžnost, nobeden ni hotel biti kriv. Profesor je čakal minuto, dve, potem se mu je ne-

kaj posvetilo. Obrnil se je k tabli in vzel kredo.

»Poskus za...« je jel pisati in ko je končal, je stopil h katedru in odprl dnevnik. Zahteval je pero in ravno, ko je hotel vpisati manjkajoče, je zaškipala predzadnja klop in Peter se je preplašen dvignil.

»Prosim, gospod profesor, jaz sem vzel kredo,« je zajecjal.

»Vi, vi ste bili?« se je profesor začudil in odložil pero, »zakaj pa ste šele zdaj povedali?«

»Ker, ker sem mislil, da me boste vpisali,« je Peter izdavalil.

»Neumnost«, se je profesor nasmehnil, »samo manjkajoče sem hotel vpisati.«

Prišel je k njemu in mu pogledal v oči. Precej je vedel, kako je. Potem se je ozrl preko njega.

Zadnja klop je jela škipati, nekdo se je nemirno presedal, potem pa je strahoma vstal Mirko.

Peter je osramočen sedel in prezrl profesorjev pogled, ki ga je hvalil.

»No, kaj pa je z vami,« je strožje vprašal Mirka.

»Jaz sem strl stekleničico,« je ta pogumno odvrnil. f

»A, tako, no — vi ste pa res junak. Marš pobirat črepinje!«

Odšel je k tabli in nadaljeval s pisanjem. Svinčniki so drseli po papirju in sledili besedam, ki so se porajale na tabli.

Mirko je zardel pobiral ostanke stekleničice in ko je bil spet v klopi, si je globoko oddahnil.

Vsak ima svojo srečo

Nekoč je živel ubožen drvar, ki ni imel ničesar drugega ko ostro sekiro in starega osla. Od zore do mraka je ubožec sekal drva, pa je komaj zaslužil za kruh. Naveličal se je ubožstva, naveličal se je življenja.

Nekega dne je spet zadel sekiro na ramo, sedel na oslička in kakor vsak božji dan, odšel proti gozdu po drva.

»Sreče, praviš?« je zaklical drvar in razjahal. »Tudi jaz grem s teboj! Tudi jaz že vse življenje iščem srečo, pa je ne morem najti. Morda jo bom laže našel, če jo bova skupaj iskala.«

»Prav,« je pristal neznanec in postala sta si pobratima.

Drvar je zagnal sekiro proč, osliča pa je privezal sredi poti in odšel s člo-

Na poti ga je srečal človek.

»Bog daj dobro!« reče človek.

»Bogdaj!« odvrne drvar.

»Kam?«

»V gozd grem po drva. Kam si se pa ti namenil?«

»Sreče iskat.«

vekom, ki se je bil odpravil na pot sreče iskat.

Pred večerom sta srečala belobračega starčka.

»Hej, dedek!« pokliče drvar. »Ali bi nama lahko povedal, kjer je skrita sreča?«

Starec se ustavi, premeri popotnika od nog do glave in reče:

»Ali vidita tamkajle goro? V njej prebivajo čarovniki, ki varujejo človekovo srečo. K njim pojdita, pomagali vama bodo.«

In pobratima sta se napotila proti visoki gori, ki se je dvigala kakor strašna prikazen iz daljave.

Ko sta prišla tja, sta takoj ugledala hišo čarovnice. Bila je to majhna hišica z ozkimi okenci, v katerih se je pobleščavala luč.

»Kaj vaju je prineslo ob tem času semkaj?«

»Eh, stara!« je vzdihnil drvarjev tovariš in stopil naprej. »Pritiralo naju je semkaj najino težko življenje. Poglej, vse življenje si beliva glavi za košček kruha, pa kljub temu, kakor pravijo, še nisva videla belega dne. Napravi nama nekaj dobrega, stara, povej nama, kje se nahaja najina sreča, da tudi midva zaživiva kakor žive drugi ljudje!«

»Vsak ima svojo srečo!« je zamr-

Drvar potrka na vrata in še preden je kdo odgovoril, stopi noter. Za njim vstopi tudi njegov pobratim. Čarovnica je sedela poleg ognjišča in pletla nogavico. Pri nogah ji je ležala črna mačka, mežikala z enim očesom in predla. V ognjišču je v žerjavi klotalo v majcnem loncu in pokrovec na njem je poskakoval, ko da je živ.

Ko sta gosta vstopila, se je čarovnica zdrznila, vrgla nogavico na tla in se vzravnala. Dvignila je glavo, pogledala preko očal potepuha in vprašala:

mrala stara, stopila k ognjišču in privzdignila pokrovec z majhnega lončka. V lončku pa je poskakoval majcen človeček v rdeči čepici in pel, ko da ponavlja čarovniške besede:

»Tra-la-la, vsak ima svojo srečo! Tra-la-la, vsak ima svojo srečo!«

»Tovor drv ti bom dal na zimo, stara, če mi poveš, kje je skrita moja sreča,« reče drvar.

»Prav, naj bo po tvoje!« je dejala čarovnica in pokrila lonček. »Malo kesna sta, pa nič zato, dobra človeka se mi zdita. Pojdita, da vama pokažem

pečino, v kateri je zaklenjena vajina sreča!«

In stara čarovnica se zavije v debelo volneno ogrinjalo, ki je viselo na zidu, pogladi črno mačko po grbi, mačka pa zamijavka in spregovori s človeškim glasom:

»Stara, ne zadržuj se predolgo, da me ne bo strah!«

»Saj se ne bom, dragica, saj se ne bom! Takoj se vrnem!«

»Tra-la-la, vsak ima svojo srečo! Tra-la-la, vsak ima svoj osrečo!« je pel čudni človeček v majhnem lončku na ognjišču in pokrovec je poskakoval, ko da je živ.

In čarovnica je odvedla oba pobratima pred veliko pečino z zlatimi vrati. Na kljuko v vratih se je bil spustil ognjen golob. Iz razprostrtih perutnic mu je lila luč.

»Tihol!« zavpije čarovnica in ognjeni golob je odletel in se izgubil v temo ko padajoča zvezda.

V tem trenutku se zlata vrata odpro in oba potepenca sta skoraj pri priči okamenela. Pred njima v pečini sta stala dva čudno lepa voza — v vsakega sta bila vprežena dva krilata bela konja, ki sta nestrpno kopala v zemljo in čakala, da zdirjata.

»Poglejta,« reče čarovnica, »na teh dveh zaprtih vozeh sta skriti vajini sreči. Srečno se vrnita domov in tam poglejta, kaj je na vozeh! Toda pomnita: če bosta hotela srečo videti prej, preden prideta v domačo hišo, bosta izgubila vse. Tako je s to čarovnijo!«

Pobratima sta se pozdravila s staro čarovnico in sedla spredaj vsak na svoj voz.

»Ah se bova še kdaj videla?« vpraša drvar tovariša.»

»Kdo ve?« odvrne tovariš. »Širok je svet in cestam ni števila.«

Potem švrikne po belih konjih in se odpelje proti vzhodu, njegov tovariš pa proti zahodu.

Ko je prišel domov, je srečni drvar zlezal z voza in s trepetajočo roko odprl vrata na njem.

Močno pohrkavanje je bilo slišati in drvar je odskočil.

Z voza pa je zlezal pokorni stari osliček, ki je dolgo let zapovrstjo nosil na svoji grbi drva iz gozda in ki ga je bil njegov gospodar pustil sredi poti, ko se je napotil sreče iskat. In za sedlo dobre živali je bila obešena ista ostra

sekira, s katero si je bil drvar služil vsakdanji kruh. Sekira je v sončni luči blestela v slepečem lesku, ko da je iz zlata skovana.

»Kaj, tole je moja sreča?« je v čudu sam zase spregovoril revni drvar in začel z očmi iskati voz s krilatimi belci.

Toda voza ni bilo nikjer.

Prav tisti čas pa je stara čarovnica sedela v svoji kolibici gori na planini in si pletla nogavico in z nasmeškom poslušala čudnega majcenega človečka, ki je poskakoval v majhnem lončku na ognjišču in pel:

»Tra-la-la!« vsak ima svojo srečo! Tra-la-la, vsak ima svojo srečo!«

St. Atanasov in K. Špur.

Bik ne loči barv

Tako je ugotovila znanost in morali se bomo sprijazniti s tem, čeprav smo doslej vedno mislili, da gre zlasti rdeča barva tej koristni živali zelo »na živce«. Če smo torej bili doslej prepričani, da so bikoborci slavne španske dežele spravili pri bikoborbah svoje žrtve iz ravnovesja, da so podivjale in

se podile za svojimi mučilci, le s pomočjo svojih rdečih plaščev, moramo to prepričanje pač opustiti in poiskati sčasoma drugo utemeljitev. Mogoče učinkuje hrup v areni, mogoče neprestano skakanje bikoborcev pred živajlo, da se spozabi in se zapiše smrti.

(zg)

JUTROVČKI!

PIŠEJO ...

Dragi stric Matie! Tvoj zadnji natečaj me je tako opogumil, da sem vzel takoj pero v roko in napisal pet slovenskih pregovorov:

Ljubo doma, kdor ga ima. Kdor košček kruha zametuje, drobtine večkrat paberkuje. Hudoben je vsak, ki druge umiva, sam svoje grdobe pa sebi prikriva. Kdor sam sebe povišuje, prazno glavo oznanjuje. Sreča iz takega kraja beži, ki v njem poštenja pravega ni.

Te pozdravlja Tvoj zvesti čitatelj »Mlada dega Jutra«

Ivan Muršec,
dijak v Sv. Juriju ob juž. žel.

Dragi stric Matie! Tudi jaz sem se oju-nacil in Ti pisal prvo pisemce. Upam, da ga ne boš vrgel v koš. Napisal Ti bom pet pregovorov.

Spoštuj očeta in ne pozabi bolečin svoje matere. Jablane, hruške in druge cepe, ce-pi v mladosti za stare zobe. Kdor nevarnost ljubi, pogubi se. Boljša kratka sprava ko dolga pravda. Ni praznik, predragi mi, naše življenje, življenje naj bode ti dela-ven dan. — Lepo Te pozdravlja

Jerala Zdravko, učenec
VII. in VIII. razr., Sevnica 214

Dragi stric Matie! Danes sem se odločila, da Ti pošljem pet pregovorov.

Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pa-de. Kdor sebe povišuje, ta prazno glavo izkazuje. Lenega čaka strgan rokav, palca beraška, prazen bokav. Snaga in red vzdr-žujeta svet. Žganje pomori jih več kakor kuga, glad in meč. — Lepo Te pozdravlja

Vran Vida, dijakinja
II. e razr. II. drž. realne gimn.
v Ljubljani.

Dragi stric Matie! Minulo je mnogo časa, odkar sem Ti zadnjikrat pisala. Tvoj novi natečaj me je zelo razveselil, zato sem sklenila, da Ti pošljem tebe pregovore:

Brez Boga ni sreče doma. Snaga in red vladata svet. Kdor molči, desetim odgovo-ri. Kdor o meni sodi, naj nkar v moj dom ne hodi. Česar se Janezek ni naučil, tega tudi Janez ne bo znal.

Mlakar Zora, dijakinja
III. razr. mešč. šole v Ljubljani
pri uršulinkah.

Dragi stric Matie! Komaj sem čakala novega natečaja. Tukaj Ti pošljem pet slovenskih pregovorov: Kar človek mlade

dni zamudi, ne popravi vse žive dni. Laž ima kratke noge. Po slabi tovarišiji rada glava boli. Od zrna do zrna pogača, od kamna do kamna palača. Kdor košček kruha zametuje, drobtine večkrat paberkuje. — S prisrčnimi pozdravi

Zora Pož, učenka
V. razr. osn. šole v Šmartnem ob Paki.

Dragi stric Matie! Tvojega natečaja se hočem udeležiti tudi jaz in Ti poslati pet pomembnih pregovorov: Lep glas gre v deveto vas, slab pa po celem svetu. Kdor s slabo tovarišijo orje, ta vlačil z berači. Fazani se spoznajo po perju. ljudje pa po dejanju. Ne prodajajo kože, dokler še medved tiči v briogu. Kar se odlaga, se v blato polaga. — Lepo Te pozdravlja

Remie Olga, učenka
III. razr. osn. šole v Bočni, p. Gornjigrad.

Dragi stric Matie! Za prejeto knjižico, ki sem se je zelo razveselil, se Vam prisrčno zahvaljujem. Sedaj Vam pišem še pet slovenskih pregovorov: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pa-de. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Rana ura, zlata ura. Lenega čaka strgan rokav, palca beraška, prazen bokav. Kar danes lahko storiš, ne odlašaj za jutri.

Ivo Pirc, učenec
IV. razr., Sodražica 153.

Dragi stric Matie! Prvič se oglašam v Tvojem listu, zato mislim, da ne boš moja-ga pisma vrgel v koš. Vem še mnogo pre-govorov, a tile so zame najlepši: Kjer se osel povalja, tam dlako pusti. Boljša je žlica soka v miru kakor polna miza jedi v prepiru. Brez muje se še čevljev ne obu-je. Za pridnega je pod vsakim kamnom dinar. Krava molze pri gobcu. — Lepo Te pozdravlja

Helena Rupnik, učenka
III. razr. v Kočevju št. 141.

Dragi stric Matie! Tukaj Ti pošljem pet pregovorov in glej, da me pri razdelje-vanju nagrad ne prezreš! Bogati, toda ne-umni otroci so podobni oslom, ki za druge zlato nosijo. Prvega aprila smeš govoriti resnico. Bliže ko si človeku — manjši je. Ogledalo pove vedno resnico. Šepet se da-leč sliši. — Te pozdravlja

Jančar, dijak, Sv. Petra cesta 27.

Dragi stric Matie! Ze dolgo sem se pri-pravljala, da Ti pišem. Čitam vedno rada »Mlado Jutro«, dasi mi gre zelo počasni, ker se učim italijansko in zamešavam črke. Zelo rada bi dobila slovensko knjigo, zato sem se odločila poslati Ti pet slovenskih pregovorov. Sicer Ti po pravici povem, da jih sama ne vem, povedal sta mi jih moja sestrična in stara mama: Ni vse zlato, kar

se sveti. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Da bodo drugi ljudje prijazni s teboj, bodi ti prijazen z njimi. Vsaka živalca ljubi zlato svobodo. — Pozdravlja Te Tvoja

Draga Obersnel, učenka

VI. razr. ljud. šole v Lokvi na Krasu.

Listnica uredništva

Černe Majda, dijakinja: Spis, ki si nam ga poslala, je odličan in radi bi ga objavili, pa so časi takšni, ne smemo vsega povedati, kar nam teži srce. Zaupajmo v bodočnost in verujemo, da se bodo vsa naša pričakovanja izpolnila. Tedaj bomo lahko tudi svobodno pisali o vsem, kar nam danes razjeda dušo. Pokaži svoj spis prijateljicam in tovarišicam v šoli, da boš tako tudi v njih utrdila isto vero in isto zaupanje. Tako se najlepše oddolžiš svetlemu naročilu: »Čuvajmo Jugoslavijo!«

★

G. A., dijak: »Uspavanka« Ti ni posebno uspela. Pazi na ritem in izberi si takšno snov, ki si jo resnično doživel. Pošlji kmalu spet kaj!

★

Poštojnski: Z veseljem smo prejeli Vaše prispevke in jih bomo čimprej objavili. O posameznih sestavkih se še pomenimo v listnici. Pregovoril in reki so pretežki za mladinski list, poizkusite jih spraviti pod streho pri kakem družinskem listu ali mesečniku za odrasle. Pozdravljeni!

★

Jernejev: Spis je dober, vendar ni primeren za mladinski list. Otrok se težko vživi v takšno nastrojenje. Mlad bralec si želi čim več dogajanja in čim manj opisovanja. Za takšna doživetja, kakršna opisuješ v črtici »Jutro«, so dovetni samo zreli ljudje. Morda imaš doma kaj primernejšega za naš list. Oglasi se kmalu!

Drago H. — dijak:

Kakšen je človek

Temno sive megle, iz katerih bi se imel vsak čas uliti dež, so prisilile ptičko, da se je začela ogledovati, kam bi se skrila, da ji dež ne bi prišel do živega. Sedeč na veji jablane je zagledala na odprtem oknu, nedaleč od sebe človeka, ki jo je že nekaj časa opazoval. »Pridi k meni, ptička, da ne boš mokra. Tukaj je toplo in varna boš oređ hladnim dežjem in prosto boš lahko letala...« jo je ljubeznivo vabil

človek. In ptička mu je odgovorila: »Pridem, toda samo če mi oblubiš, da se me ne boš dotaknil.«

»Samo pobožal te bom, odletela pa boš, kadar boš hotela.«

Živalca je res zletela med štiri stene in se vsedla človeku na ramo ter tako suha ušla deževim kapljam. Toda ko je sedla na človeka, je začutila, da se je ta nalahno stresel, kakor se strese svet o potresu in iz prej tako mirne zemlje se naenkrat napravi pekel...

Človek je iztegnil roko in prsti so se dotaknili žametnih perutničk, toda še preden so zdrknili preko košatega repka, so se nenadoma skrčili in ujeli ubogo ptičko.

»Kaj delaš človek? A... a... aj!« je še komaj zastokala. Odgovorile so ji samo njegove oči, iz katerih je sijala sedaj brezsrčnost in ki so stekleno buljile v svoj plen. Tako jo je gledal nekaj časa, držeč jo v roki in jo potem položil v kletko.

Čepeč na tleh male ječe je ptička žalostno pogledala človeka in vzdihnila: »O človek, nisi vreden tega imena!«

Kmalu nato je sonce pretrgalo oblake in posijalo v kletko, kjer je čepel krilati jetnik.

Prebil Dušan, dijak:

Zaplankarji

Na velikem travniku so kosili. Posušeno travo so naložili na voz, katerega je odpeljal konj »Lisko«. Sredi vasi se je Lisko ustavil. Mislil si je, zakaj ne bi smel malo počivati. Hlapec Jaka ga je tepel, a Lisko se za to ni dosti zmenil. Nazadnje so poklicali gospoda župana. Okoli množice ljudi jim je povedal nekaj novega, rekel jim je: »Nanosite kup drv pod konja, da ga bomo sežgali.«

Kmalu so znosili poln kup drv, katerega so gospod župan slovesno zažgali. Konja je speklo in je skočil toliko naprej, da je prišel voz na goreč kup in potem obstal.

V trenutku je bil voz v ognju. Bali so se sedaj, da konj zbeži z gorečim vozom. Jaka ga je spregel. Voz je v nekaj minutah do tal pogorel. Zaplankarji pa vendarle niso mogli konja pognati. Obrisali so se pod nosom.

Postojnski:

Domovina

Domovina! Kaj vse je zaobseženo in zajeto v tej besedi. Koliko reči nam predočuje in predstavlja: ljubezen do lastne grude, srebrn glas našega jezika, vonj zelenih gozdov in ponos zasneženih vrhov. Vse to in še več je domovina. Vsem razočaranim od tujine je veliko in močno zatočišče. Sin se je prevzel in je zapustil domovino. Z mrkim izrazom in hladnim srcem se je poslovil od nje. Garal in potil se je na tuji zemlji, dajal ji svoje sile in puščal tam svojo kri. Kesal se je svojega početja in pekla ga je vest. Vsa bol in trpljenje, vsa njegova otožnost in hrepenenje sta se stisnili v en utrip srca in eno misel: »O, domovina! Ni yzdržal več. Vrnil se je. Ves izpit in izmozgan je stopil na njena tla. Pozdravil ga je piš domače pomladi, dih rodne zemlje in zveneče besede materine. On pa je stal in se čudil. Bil je upognjen in siv, z mnogimi brazdami in zarezami, ki mu jih je vtisnila tujina. V očeh mu je zevala utrujenost in zadovoljstvo nad spoznanjem vrednosti domovine. Takrat je izginila vsa močatost, vsi predsodki in želje in sin domovine je izlil vso svojo grenkobo in srečo obenem v krčevitem joku nesrečneža, ki je spoznal svojo zmoto: »O, domovina!«

Vidovič Marica, dijakinja:

Pomladni večer

Vetrič polagoma pojema. Polglasno šelesti z listjem topolov in se dobrika-joče prižema k cvetočemu drevju. Z novo silo se zažene nad gozdove, maje krone pomlajenih smrek, upogiblje in krivi veje ter jih meša drugo z drugo, da se prepletajo in se skokoma prožijo vstran, kakor bi se sprostile silnega bremena. Zapusti gozdove in se znova zažene nad vasjo; trga slsammate strehe osamelih hiš ter raznaša slamo po zaprašeni cesti.

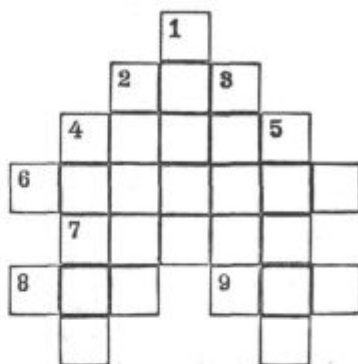
Večeri se. Temni oblaki vstajajo nekje na obzorju. Mrak lega, polagoma na zemljo in zavija hiše v svojo sivo tančico.

V ribniku se oglasio žabe. Sprva ena sama, nato vedno več. Pesem je glasna in teče brez presledkov dalje...

Črički, ki so pravkar prilezli iz svojih domkov, se razgledujejo po tihi okolici.

Iz daljave se slišijo zadnji glasovi avemarije. Po vasi je nastal mir; le pesem fantov doni v gluho noč...

Križanka

Vodoravno: 2. namizno pregrinjalo, 4. zmiselni tonski sestav, 6. soprebivalec, 7. del narodnega predstavništva, 8. hranišče medu, 9. bodičar.

Navpično: 1. Fr. Levstikov junak, 2. odlika človeka, 3. zemeljsko osišče, 4. vrenašalec, 5. priprosta priprava za mlatenje.

MANICA:

Malo za šalo Rešitev

1. Slamnata streha dobro drži.
2. Če se njiva ne gnoji slabo obrodi.
3. Miš beži pred mačko v luknjo.
4. Zvesta žival je pes, a vendar se ga čuvaj!
5. Nekatere palače so višje od zvonika.
6. Miha na skrivoma igra hazardne igre.
7. Daj vojaku boben in trobento.
8. Oprtaj si že enkrat koš na pleča.
9. Kako čvrst je ded Jakob, učakal bo sto let.
10. Mali Tonček svojega dobrega kuma rad poseča.

Sadeži, ki so skriti v gornjih stavkih, so torej:

1. rž, 2. česenj, 3. luk, 4. pesa, 5. repa, 6. grah, 7. bob, 8. leča, 9. buča, 10. kumara.